

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 10.07.2023

K-1.431.1.41.2022.13.KK

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych położonych w strefach ruchu lub strefach zamieszkania przez podmiot zarządzający ruchem
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres podmiotu kontrolowanego	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie Os. Zachód A7, 73-110 Stargard
Osoba pełniąca funkcję kierownika podmiotu kontrolowanego w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Tomasz Zusel – Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie
Osoby udzielające wyjaśnień w trakcie kontroli	Pan Tomasz Zusel – Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie Pani Ewa Anna Pilarczyk – Zastępca Prezesa ds. technicznych Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie Pani Krystyna Chwarszczyńska – Kierownik Administracji Osiedla w Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. oraz oględziny wybranych dróg w dniu 9 grudnia 2022 r.
Kontrolujący	Krzysztof Kierczuk, główny specjalista w Wydziale Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) Łukasz Brzostowski, kierownik oddziału w Wydziale Kontroli
Nr upoważnienia	108/22 z dnia 30 listopada 2022 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 988 ze zm.) oraz w związku z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz.U. z 2017 r. poz. 784)
Termin kontroli	9 grudnia 2022 r.

Stan prawny dotyczący przedmiotu kontroli:

1. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 988 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 645 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1526).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz.U. z 2017 r. poz. 784).
5. Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2310 ze zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2311 ze zm.).

Określenie obszaru kontroli

Zarządzanie ruchem na drogach wewnętrznych położonych w strefach ruchu lub strefach zamieszkania

USTALENIA KONTROLI

1. Wyznaczenie komórki organizacyjnej lub/i pracowników do realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach.

Zasady realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych i parkingach w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej na Osiedlach Zachód i Letnie w Stargardzie (zwanych dalej drogami wewnętrznymi), zakres i podział odpowiedzialności zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem zostały wprowadzone na podstawie uchwały nr 48/2021 Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie z dnia 05.08.2021 r.

Z powyższej uchwały wynika, że:

1. *„Organem zarządzającym ruchem na drogach wewnętrznych i parkingach jest Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie.*
2. *Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej zatwierdza przedkładane projekty stałej organizacji ruchu, przekazuje je do realizacji i sprawuje ogólny nadzór nad zadaniami.*
3. *Administracja Osiedli Zachód i Letnie realizuje wszystkie zadania wynikające z zakresu zarządzania ruchem na drogach, nie zastrzeżone dla kompetencji Zarządu Spółdzielni, w tym:*
  - a) *prowadzi wykaz dróg wewnętrznych i parkingów wraz z mapami tych dróg oraz inwentaryzacją oznakowania,*
  - b) *rozpatruje projekty organizacji ruchu oraz wnioski dotyczące zmian organizacji ruchu, dokonuje oceny ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego,*

- c) *prowadzi ewidencję zatwierdzonych projektów organizacji ruchu. Projekty winny być wpisywane do ewidencji chronologicznie, zgodnie z datą ich zatwierdzenia,*
- d) *wprowadza oznakowanie bezwzględnie w oparciu o zatwierdzone projekty organizacji ruchu,*
- e) *prowadzi nadzór nad robotami budowlanymi dotyczącymi wykonania oznakowania pionowego i poziomego dróg, w tym pod kątem zgodności z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu,*
- f) *przeprowadza, co najmniej raz na 12 miesięcy kontrolę prawidłowości zastosowania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach wewnętrznych,*
- g) *kontroluje na bieżąco, w ramach obchodów rejonów, stan oznakowania dróg i w przypadku stwierdzonych nieprawidłowości zleca:*
  - *wymianę zniszczonych lub uszkodzonych bądź niezgodnych z obowiązującymi przepisami prawa znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,*
  - *odnowienie zniszczonych, słabo widocznych oznakowań poziomych,*
  - *naprawę uszkodzonych nawierzchni dróg,*
  - *przycinanie roślinności przysłaniającej oznakowanie.*

4. *Osobami odpowiedzialnymi za realizację zadań przypisanych Administracji Osiedla Zachód i Letnie jest kierownik Administracji i zastępca kierownika”.*

2. Posiadanie zatwierdzonych organizacji ruchu dla wszystkich dróg zarządzanych przez Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie.

Z przedłożonych kontrolującym dokumentów wynika, że Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie zarządza drogami wewnętrznymi na następujących osiedlach:

- Osiedle Zachód,
- Osiedle Letnie,
- Osiedle Pyrzyckie,
- Osiedle Chopina,
- Osiedle Kluczewo – Lotnisko,
- Osiedle Stare Miasto.

Strefą zamieszkania objęte są drogi tylko na Osiedlu Zachód oraz Osiedlu Letnim.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie posiada zatwierdzoną organizację ruchu dla dróg na Osiedlu Zachód i Letnim. Organizacja ruchu została zatwierdzona uchwałą nr 48/2021 Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie z dnia 05.08.2021 r.

3. Rozpatrywanie projektów organizacji ruchu i ich zatwierdzanie.

Zgodnie z przepisem § 3 ust. 1a pkt 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem, podmiot zarządzający ruchem zatwierdza organizację ruchu na podstawie złożonych projektów organizacji ruchu.

Wymagania dotyczące zawartości projektów organizacji ruchu określa przepis § 5 oraz § 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.

W przedstawionym kontrolującym projekcie organizacji ruchu (wymienionym w punkcie 2 projektu wystąpienia pokontrolnego) na stronie tytułowej projektu znajdują się:

- zapis „Zatwierdzam” z podpisami i pieczęciami Prezesa Zarządu i Zastępcy Prezesa ds. Technicznych,
- zapis „Załącznik nr 1 do uchwały nr 48/2021 Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie z dnia 05.08.2021 r. w sprawie procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych i parkingach będących w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej na Osiedlu Zachód i Osiedlu Letnim w Stargardzie oraz zatwierdzenia projektu stałej organizacji ruchu na osiedlu mieszkaniowym Zachód i Letnie w Stargardzie”.

Podczas przeprowadzania procedury zatwierdzania organizacji ruchu, podmiot zarządzający drogami wewnętrznymi powinien dokonywać oceny projektów w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, sprawdzać, czy projekt organizacji ruchu zawiera wszystkie elementy określone w przepisie § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.

W okresie objętym kontrolą Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie dokonała zatwierdzenia projektu organizacji ruchu zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.

4. Dokonywanie przeglądów i analiz istniejącej organizacji ruchu pod względem bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności.

Zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g oraz § 12a rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem podmiot zarządzający ruchem powinien przeprowadzać co najmniej raz na 12 miesięcy kontrolę prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach jemu podległych.

Spółdzielnia Mieszkaniowa w Stargardzie wywiązywała się z nałożonego na nią obowiązku, co potwierdzają przedłożone kontrolującym protokoły:

- Protokół kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego wynikających z projektu stałej organizacji ruchu na drodze wewnętrznej przy budynku A2 na Osiedlu Zachód w Stargardzie z dnia 03.07.2020 r.,
- Protokół kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego wynikających z projektu stałej organizacji ruchu na parkingu przy drodze wewnętrznej przy budynku B4 na Osiedlu Zachód w Stargardzie z dnia 26.11.2020 r.,
- Protokół kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego wynikających z projektu stałej organizacji ruchu na drodze wewnętrznej przy budynku A2 na Osiedlu Zachód w Stargardzie z dnia 29.06.2021 r.,
- Protokół z kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu stałej organizacji ruchu na drogach wewnętrznych przy budynkach B19 i B20 na Osiedlu Zachód w Stargardzie z dnia 21.10.2021 r.

5. Istniejąca organizacja ruchu na wybranych odcinkach dróg (w tym organizacja ruchu dotycząca drogowego przewozu towarów niebezpiecznych – oznakowanie, trasy, parkingi).

W trakcie kontroli, w obecności przedstawicieli Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie, dokonano objazdu wybranych odcinków dróg celem lustracji ich stanu i oznakowania. Do kontroli zostały wybrane drogi na Osiedlu Zachód i Osiedlu Letnim.

Po dokonaniu kontroli, zdjęcia w wersji elektronicznej (39 szt.) przekazano Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie.

Stwierdzono następujące usterki w oznakowaniu dróg:

- a) Znak D-18 „parking” niezgodny z projektem organizacji ruchu (zdjęcie nr 10, 11),
- b) Znak B-35 „zakaz postoju” niezgodny z projektem organizacji ruchu (zdjęcie nr 13).

W trakcie kontroli zweryfikowano postępowanie podmiotu zarządzającego ruchem odnośnie skarg wnoszonych w sprawie wyznaczenia miejsc parkingowych na drodze wewnętrznej przy budynku B19/a-c na Osiedlu Zachód w Stargardzie oraz zgodności organizacji ruchu na drogach wewnętrznych przy budynkach B1 oraz B14 na Osiedlu Zachód w Stargardzie z przepisami prawa budowlanego.

Na wstępie należy zaznaczyć, że mając na uwadze prowadzone przez inne organy postępowania:

- w sprawie zgodności organizacji ruchu na drogach wewnętrznych na Osiedlu Zachód w Stargardzie z przepisami prawa budowlanego,
- w sprawie nakazania Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie doprowadzenia drogi pożarowej o utwardzonej nawierzchni, umożliwiającej dojazd pojazdów jednostek

ochrony przeciwpożarowej o każdej porze roku do mieszkalnego budynku wielorodzinnego, Os. Zachód B19, 73-110 Stargard, będące również przedmiotem postępowania sądowego,

które ponadto wykraczają poza zakres kontroli, kontrolujący w niniejszych ustaleniach nie mogą odnieść się do tych postępowań.

W ramach weryfikacji istniejącej organizacji ruchu stwierdzono, że linia P-18, wyznaczająca miejsce postojowe jest zgodna z zatwierdzoną organizacją ruchu z lipca 2021 r. wprowadzoną w życie uchwałą nr 48/2021 Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie z dnia 05.08.2021 r. w sprawie procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych i parkingach będących w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej na Osiedlu Zachód i Osiedlu Letnim w Stargardzie oraz zatwierdzenia projektu stałej organizacji ruchu na osiedlu mieszkaniowym Zachód i Letnie w Stargardzie, i jest wymalowana kolorem żółtym (jako oznakowanie tymczasowe).

W toku kontroli pozyskano także informacje, że zatwierdzona została nowa organizacja ruchu, która zamienia kolor wymalowania linii z żółtej na białą (jako oznakowanie stałe). Nowa stała organizacja ruchu zatwierdzona uchwałą nr 44/2022 Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie z dnia 15.06.2022 r.. Organizacja ruchu nie została jednak wdrożona.

Działając na podstawie art. 35 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), w związku z przeprowadzoną kontrolą w zakresie zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych położonych w strefach ruchu lub strefach zamieszkania w ramach sprawowanego przez wojewodę nadzoru nad zarządzaniem ruchem na ww. drogach, Kontrolujący zwrócili się z prośbą o udzielenie pisemnego wyjaśnienia, kiedy SM w Stargardzie zamierza wprowadzić przy budynku B19/a-c na Osiedlu Zachód nową organizację ruchu polegającą na zastąpieniu linii koloru żółtego liniami koloru białego.

W udzielonej odpowiedzi (pismo znak SM/OZ/71/KC/1/2023 z dnia 14.02.2023 r.) Prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie wyjaśnił, że „*nowa organizacja ruchu na drodze wewnętrznej przy budynku B19/a-c na Osiedlu Zachód w Stargardzie zostanie wprowadzona niezwłocznie po wykonaniu oznakowania poziomego - zastąpienia linii koloru żółtego liniami białymi P-19 zgodnie z aktualizacją projektu stałej organizacji ruchu nr rys. 5B/06 stanowiącym załącznik nr 6/1 Projektu stałej organizacji ruchu. Prace zostaną wykonane w okresie wczesnowiosennym, jak tylko pozwolą na to warunki atmosferyczne, gdyż zgodnie z normami wskazanymi w Szczegółowej Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych dla wykonania oznakowania poziomego winny być spełnione określone warunki atmosferyczne tj. temperatura nawierzchni i powietrza co najmniej +50C (średnia dobową) przy wilgotności względnej powietrza nie wyższej niż 85 %*”.

Również w powyższym piśmie potwierdzono, że „*nieprawidłowości w oznakowaniu drogi wewnętrznej na Osiedlu Letnie stwierdzone podczas oględzin w dniu 9 grudnia 2022 r. tj. znak D-18 „parking” i B35 „zakaz postoju” zostały usunięte niezwłocznie po dokonanych*

ogłędzinach”, co zostało potwierdzone zdjęciami, dokumentującymi usunięcie nieprawidłowości. Wyjaśnienia przyjęto.

W dniu 15 maja 2023 r. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki został poinformowany przez Prezesa Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie (pismo znak SM/OZ/71/KC/2/2023 z dnia 11.05.2023 r.) o zakończeniu prac dotyczących oznakowania poziomego – linie koloru żółtego zostały zastąpione liniami P-19 koloru białego, zgodnie z aktualizacją projektu stałej organizacji ruchu.

Jako, że zmiana koloru linii jest kwestią typowo techniczną, zasadność ponownej weryfikacji prawidłowości zastosowania organizacji ruchu będzie uzasadniona dopiero w przypadku, gdy dojdzie do jej zmiany, np. w skutek przebudowy układu drogowego po wydanych, prawomocnych decyzjach innych organów / rozstrzygnięciach sądowych.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości:	
Nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości	
Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	Nie dotyczy
Ocena obszaru kontroli	Kontrolujący oceniają działalność Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie, w skontrolowanym zakresie pozytywnie.
Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania	Kontrolowana Jednostka prawidłowo wywiązuje się z realizacji zadań z zakresu zarządzania ruchem na drogach wewnętrznych położonych w strefach ruchu lub strefach zamieszkania. Kontrolowana Jednostka dokonuje zatwierdzeń projektów organizacji ruchu zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem. W trakcie dokonywania lustracji istniejących organizacji ruchu na wybranych odcinkach dróg stwierdzono znak D-18 „parking” niezgodny z projektem organizacji ruchu, znak B-35 „zakaz postoj” niezgodny z projektem organizacji ruchu. Stwierdzone usterki w oznakowaniu dróg zostały usunięte.
Wpis do książki kontroli	Kontrolę wpisano do książki kontroli Spółdzielni Mieszkaniowej w Stargardzie pod numerem 2 w dniu 9 grudnia 2022 r.
Zalecenia	Nie wystosowano zaleceń
Pouczenia	Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ	z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO <i>Mateusz Wagemann</i> II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI